Rasy mateczne i ojcowskie świń

Przy wyborze zwierząt do rozpłodu należy się dobrze zastanowić nad dalszym przeznaczeniem uzyskanego od nich potomstwa, a więc istotne jest czy prosięta będą przeznaczone do hodowli, czy też na tucz i na sprzedaż. Konieczne jest zatem jak najlepsze dobranie komponentu matecznego oraz ojcowskiego. Różnią się one w zależności od cechy wartości użytkowej jakie przekazują swojemu potomstwu.

Do ras ojcowskich zalicza się: pietrain, duroc, hampshire, oraz mieszańce tych ras, które wyróżniają się dobrym wykorzystaniem paszy, wysokimi przyrostami dziennymi, oraz wyższą mięsnością tuszy. Cechy te przekazują swojemu potomstwu i są one szczególnie pożądane w krzyżowaniu towarowym do uzyskania zwierząt do tuczu. Gdy chcemy uzyskać loszki hodowlane, które będą w przyszłości użytkowane rozpłodowo, dobrym komponentem ojcowskim będą knury ras pbz i wbp.

Tab. 1. Średnie wyniki oceny przyżyciowej knurków ocenianych w okresie od 1.01 do 31.12.2015 roku

CECHA	WBP	PBZ	PUŁ.	DUR	HAMP	PIETR
Wiek w dniu oceny (dni)	174	175	179	179	166	183
Masa ciała w dniu oceny (kg)	122	121	107	122	118	123
Średnia grubość słoniny (mm)	8,9	9,2	14,1	8,9	8,7	7,6
Przyrost dzienny standaryzowany (g)	723	708	613	693	751	671
Zawartość mięsa w tuszy (%)	60,3	60,1	53,3	61	60,9	63,5
Wysokość oka polędwicy (mm)	58	57	50	58	61	62

Źródło: POLSUS

Najpopularniejsze rasy mateczne świń w Polsce to wielka biała polska wbp, polska biała zwisłoucha pbz, mieszańce tych ras (wbp x pbz, pbz x wbp), oraz rasa puławska (rzadziej). Posiadają one odpowiednie cechy, które wpływają na to, że uzyskuje się od nich liczne i dobrze odchowane potomstwo. Do cech wyróżniających je spośród innych ras należą: bardzo dobre cechy użytkowości rozpłodowej, wysoka płodność i plenność, dobra mleczność, dobrze rozwinięty instynkt macierzyński, a dodatkowo odznaczają się wysoką wartością tuczną i rzeźną.

W celu podwyższenia parametrów rozpłodowych stada, loszki które mają być przeznaczone na remont stada najlepiej by pochodziły z hodowli zarodowej a nie z hodowli z własnego stada.

Rasy wbp i pbz są rasami ,które dobrze sprawdzają się do użytkowania rozrodczego, ponieważ mają ku temu predyspozycje genetyczne, dodatkowo sprawdzają się w krzyżowaniach w celu poprawy cech matecznych innych ras.

Tab. 2. Średnie wyniki oceny użytkowości rozpłodowej loch w okresie od 1.01 do 31.12. 2015 roku

CECHA	WBP	PBZ	DUR.	PIETR.	HAMP.	PUŁ.
Średnia liczba loch po oceną	4856	6655,5	693,9	528,8	80,8	654,5
Liczba prosiąt żywo urodzonych	11,88	11,98	11,22	11,25	11,31	11,05
Liczba prosiąt w 21 dniu	11,09	11,10	10,45	10,55	10,11	10,12
Wiek pierwszego oproszenia (dni)	359	350	369	366	424	347
Okres międzymiotu (dni)	170	169	174	178	176	186
Liczba sutków	14,67	14,88	13,48	13,96	13,55	14,34

Źródło: POLSUS

Ważnym faktem jest to, że dla uzyskania najlepszych wyników w rozrodzie czy też wyników tucznych nie wystarczy aby zwierzęta miały jak najlepsze pochodzenie genetyczne, ale równie istotne są warunki utrzymania zwierząt oraz ich żywienie.